

Martin Andersen Nexøs tale i anledning af sin fødselsdag

Taler

Martin Andersen Nexø
Forfatter, og medlem af DKP's
centralkomité 1937-1954

Dato

26. juni 1945

Sted

Fælledparken, København

Omstændigheder

Martin Andersen Nexø var nyligt hjemkommet til Danmark efter afslutningen på den tyske besættelse i 1945. Nexø havde på grund af den politiske forfølgelse af kommunister i Danmark, der blev indledt i 1941, levet i eksil i Stockholm 1943-1944 og i Moskva 1944-1945.

Talen blev bragt i *Land og Folk*, 27. Juni 1945.

[TALE VED FØDSELSDAGSFESTEN I FÆLLEDPARKEN]

Ja, kære Kammerater, sådan ser altså en Eksportvare ud. I maa sørge for, at jeg ikke foreløbig bliver eksporteret bliver eksporteret igen, for jeg vil gerne blive her. Sidste Gang, jeg blev eksporteret, var det min korteste og dyreste Rejse. Jeg skulde give 2000 Kr. for at blive sejlet over Sundet, men da vi var kommet et godt Stykke fra Land, forlangte chefen fra det entreprenante Firma yderligere 2000 Kr. Da en Ven af mig protesterede, fik han det Svar, at hvis det havde været en Jøde, kunde 2000 Kr. have gjort det, men for en Kommunist var 4000 ikke for meget. Det er med bitter Stolthed jeg tænker paa, at en Kommunist vejer to Jøder op. Da jeg i Stockholm paa Hjemrejsen vilde betale Chaufføren, der havde kørt mig paa Banegaarden, svarede Chaufføren: Nej, det her bliver min Sag, der spenderer jeg! Saaledes havde Tiden forandret sig - og ogsaa herhjemme hade meget forandret sig Jeg kom hjem til et bedre Danmark, og jeg glæder mig over, at der nu synes Mulighed for Samling af Arbejderklassen. Men vi skal ikke sove sammen, vi skal vaage og arbejde sammen for et bedre og skønnere Danmark.

Danmark er et skønt Land, vi behøver blot arbejde og initiativ. Det private Initiativ har spillet fallit. Vil man se det private — eller jeg vil hellere kalde det individuelle Initiativ — maa man til Sovjet-Unionen. Et Initiativ som det, Soldaten i den Røde Armé udviste under Krigen, er aldrig før set. Men her sker

aldrig noget. Vi Danskere ligner Uffe hin Spage, en stor, begavet og godmodig Drønnert, der havde gravet sit Vaaben ned. Da man tog Strejkeretten fra de danske Arbejdere, gjorde det ondt i mig, og jeg spurgte mig selv: Rejser de sig dog ikke? Men der skal skarp Lud til skurvede Hoder. Besættelsen lærte Folket at finde tilbage til sit Værge. Folkestrejken gjorde dem til Mennesker igen — og det danske Folk viste Verden, at det var i Stand til at byde Verdens uhyggeligste Krigsmagt Trods, at Aanden kunde besejre Vold.

Nu har i Jeres Værge i Hænderne, og slip det aldrig igen! Lad aldrig Retten til at bestemme over Jer selv slippe fra Jer.

Vi har et dejligt Land, og jeg har elsket det fra jeg var lille, ikke så meget for det, det var, men for det, det kunde blive. Og jeg tror, den, der vil gøre sit Land bedre, viser en større Fædrelandskærlighed end den, der blot holder fast ved det gamle. Men Viljen til at gøre Landet bedre har vi, som man kalder Fædrelandsløse. Men man skal ikke have saa megen Fædrelandsfølelse, at den bliver Ravnekrogsfølelse. Nationen er større end Provinsen — men større end Nationen er Menneskeheden.

Kilde

Nexø, Martin Andersen: Taler og artikler bd. 2: Det røde flag - Taler og artikler viet kampen for fremskridt og fred. Forlaget Tiden, København 1954

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Anden Verdenskrig, Danmarks Kommunistiske Parti, Danmarks besættelse 1940-1945, Festtale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/martin-andersen-nexos-tale-i-anledning-af-sin-fodselsdag>